

ÖZET: Yüksek lisans programı derslerine devam edebilmek için devlet memurlarına mesai saatleri içerisinde izin verilip verilemeyeceği hk. (04/01/2016-24)

Yüksek lisans programı derslerine devam edebilmek için devlet memurlarına mesai saatleri içerisinde izin verilip verilemeyeceği hususunda görüş talep eden ilgi yazının incelenmiştir.

Bilindiği üzere, Anayasanın kamu hizmeti görevi ile ilgili genel ilkeleri düzenleyen 128 inci maddesinde, memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ile diğer özlük işlerinin kanunla düzenleneceği belirtilmiştir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun "İzin" başlıklı 23 üncü maddesinde, "*Devlet memurları, bu Kanunda gösterilen süre ve şartlarla izin hakkına sahiptirler.*" hükmü yer almaktadır. 657 sayılı Kanunun 102 nci maddesinde, memurların hizmet yılları itibariyle yıllık izinlerini nasıl ve ne şekilde kullanacakları; 104 üncü maddesinde, doğum, evlenme, engelli ve süregelen hastalığı olan çocuğun hastalanması, ölüm gibi hallerde ve bu hallerden başka mazerete dayalı verilecek mazeret izinlerinin süresi ve esasları; 105 inci maddesinde, memurların hastalanmaları halinde verilecek hastalık izinleri ile memurların bakmakla yükümlü olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya önemli bir hastalığa tutulmuş olası hallerinde verilecek refakat izni; değişik 108 inci maddesinde ise; doğum, evlat edinme, refakat sebebiyle veya mezkur hükümde düzenlenen bazı durumların gerçekleşmesi halinde verilecek aylıksız izinlerin süre ve esasları hükme bağlanmıştır. Görüldüğü üzere, Devlet memurlarının izin haklarını düzenleyen 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda yüksek lisans dersleri sebebiyle memurlara mesai saatleri içerisinde izin verileceğine dair herhangi bir hüküm bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, 20/2/2014 karar tarihli ve 2012/606 başvuru numaralı Anayasa Mahkemesi Kararında "*Kişinin kamu görevlisi olması, kendisine sağladığı bir takım ayrıcalıklar ve avantajların yanında, bir takım külfet ve sorumluluklara katlanmayı ve diğer kişilerin tabi olmadığı bir takım sınırlamalara tabi olmayı gerektirmektedir. Kişi, kamu görevine kendi isteği ile girmekle, bu statünün gerektirdiği ayrıcalıklardan yararlanmayı ve külfetlere katlanmayı kabul etmiş sayılmakta olup, kamu hizmetinin kendine has özellikleri, bu avantaj ve sınırlamaları zorunlu kılmaktadır.*" denilmektedir.

17/9/2013 karar tarihli ve 2012/1334 başvuru numaralı Anayasa Mahkemesi Kararında "*Anayasa' da yer alan eğitim ve öğrenim hakkı, kamu otoritelerine bireyin eğitim ve öğrenim almasını engellememe negatif ödevini yüklemekle birlikte Anayasa'da öngörülen ilköğretim dışında devletin tüm bireylere eğitim ve öğrenim sağlaması şeklinde pozitif bir ödev yüklemektedir. Devletin özellikle lisansüstü eğitim almak isteyen herkese bunu sağlama şeklinde pozitif bir ödevi bulunmamaktadır. Bu çerçevede kamu kurumlarının her personeline yüksek lisans ya da doktora eğitimi amacıyla ücretli izin verme yükümlülüğü yoktur. Kamu kurumlarının yürüttükleri hizmetin niteliği ve ihtiyaç duydukları nitelikli personel ihtiyacına göre bazı personeli çeşitli eğitimlere tabi tutma ya da yurt içi veya yurt dışı eğitim kurumlarında lisansüstü eğitim de dahil olmak üzere ücretli veya ücretsiz görevlendirme konusunda takdir yetkisine sahip oldukları kuşkusuzdur.*" denilmektedir.

Yukarıda yer verilen hükümler ve açıklamalar çerçevesinde; Devlet memurlarının izin haklarını düzenleyen 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda yüksek lisans dersleri sebebiyle memurlara mesai saatleri içerisinde izin verileceğine dair herhangi bir hüküm bulunmamaktadır.